

Mesura de Govern per una Barcelona més neta

B
BC
BN

Mesura de Govern per una Barcelona més neta

El Govern Municipal ha decidit millorar la neteja de Barcelona. La ciutat ha d'estar més neta, més endreçada. En els darrers temps, la percepció dels barcelonins i de les barcelonines és que la ciutat és més bruta que abans i que no ha millorat (més del 60% segons Enquesta de la Direcció de Serveis d'Estudis i Avaluació 2011).

Per tot això, el contracte de la neteja, després de dos anys de funcionament, ha de ser revisat per tal d'adequar-se a les necessitats canviants de neteja.

Han estat identificats alguns aspectes sobre els que cal actuar:

- a. Els carrers més transitats no són tractats adequadament.
- b. Les rutes de les brigades, així com la seva composició, no cobreixen els àmbits assignats de manera suficient.
- c. Algunes rutines no s'adeqüen als horaris reals de la ciutat.

Per aquest motiu la Tinència d'Habitat Urbà ha demanat a les empreses adjudicatàries que s'orientin a treballar per objectius, que modifiquin algunes de les seves rutines per atacar frontalment els punts en els que la ciutat continua bruta o és més bruta que abans.

5 estratègies d'atac a la brutícia dels carrers de Barcelona:

1. Més aigua pels carrers més transitats.
2. Increment de les freqüències de pas de les brigades pels carrers i places amb més nombre d'incidències.
3. Nous processos per situacions derivades de la caiguda de la fulla i d'altres aspectes puntuals.
4. Nou material de neteja passiva, papereres, associat a una campanya de sensibilització.
5. Canvi en els horaris de recollida de cartró per adequar-la a l'horari de tancament dels comerços.

El Govern Municipal incidirà també sobre aspectes relacionats amb l'autoritat, és a dir, amb l'aplicació estricta de les ordenances associades a la neteja.

Per impulsar en aquests moments la millora de la neteja de la ciutat es considera necessari aprovar una mesura de govern que reculli aspectes tècnics, aspectes de comunicació i d'educació i aspectes relacionats amb el compliment de les ordenances municipals.

» 01. La flexibilitat dels serveis

El Plec de Condicions Tècniques de la contracta ja especificava en el primer capítol i a mode de presentació que "el servei de neteja ha de ser capaç d'adaptar-se a les necessitats canviants de la ciutat i per tant la contracta s'ha de dotar d'una flexibilitat en l'organització dels serveis."

Aquesta flexibilitat es desenvolupa de manera concreta en el capítol 16 del Plec, a través de la previsió de determinades accions i mesures. Per tant es pot concloure que el plec es regeix per la clàusula de progrés que permet a l'Ajuntament modificar les característiques del servei per adaptar-lo a les noves necessitats de la ciutat, de tal manera que s'ha de disposar d'una programació del servei que no ha de ser estàtica i que està oberta a modificacions per millorar l'eficiència i els resultats de la prestació dels serveis.

En el Plec, fins i tot, es fa esment al camí a seguir per portar a terme aquestes modificacions: l'Ajuntament com a coneixedor del què passa a la ciutat pot dissenyar les propostes de millora en col·laboració amb els prestadors dels serveis.

» 02. Les tres línies d'acció

Per tant, un cop consolidats els serveis i en la línia que el Plec apunta, és el moment adient per donar un pas endavant en alguns dels aspectes que incideixen en la neteja dels carrers per a que tots els ciutadans de la ciutat puguem gaudir d'una ciutat més neta.

Per tots aquests motius el Govern Municipal s'insta a treballar en 3 línies per tal d'aconseguir aquest objectiu.

1. Un pla tècnic de millora en la neteja viària
2. Un pla de comunicació
3. El reforç de l'autoritat

1. Redefinició d'aspectes tècnics a través d'un pla de millora de neteja viària

Elaborar un pla d'actuació tècnica de millora, en col·laboració amb les empreses concessionàries del servei, orientat a analitzar els mitjans posats en la contracta amb la finalitat d'optimitzar-los per treure'n el màxim rendiment dels recursos dedicats.

El pla està fonamentat en 3 criteris bàsics que qualsevol de les accions ha d'incorporar:

- La millora de l'estat de neteja de la ciutat
- Impulsar mesures amb impacte ciutadà a curt termini
- Que no tingui un cost afegit

Alhora es reforçarà la inspecció dels serveis per tal de garantir encara més, la productivitat i el compliment dels equips, i si és el cas, aplicar el règim sancionador.

En base a aquests criteris definits es defineixen fins a 5 línies d'acció o mesures concretes de millora:

- a) L'increment dels serveis de neteja amb aigua en aquelles zones amb major concentració ciutadana i/o embrutiment.

Els tractaments de neteja es poden diferenciar en 3 grans grups: els tractaments d'escombrat manual, els tractaments d'escombrat mecànic i els tractaments de neteja amb aigua, també

anomenats de baldeig o d'aiguabatre. Cadascun d'aquests s'utilitza amb diferents intensitats i amb diferents finalitats d'acord amb la tipologia de zona, els residus existents i el nivell d'embrutiment. Entre aquests, el que ofereix una major qualitat de neteja és la neteja amb aigua. L'aigua a pressió permet arribar a tots els racons amb la força suficient per arrossegar tots els residus presents, fins i tot s'emporta residus més petits i l'acumulació de pols. L'aigua elimina la concentració de males olors, ofereix una sensació de frescor a l'ambient i per tant garanteix una neteja i qualitat superior a la resta dels tractaments.

Per aquest motiu l'increment diürn de la neteja amb aigua en les zones de gran aflluència pot contribuir a la millora de l'estat de netedat del carrer a curt termini.

b) L'increment en les freqüències de pas dels equips de repàs dels entorns dels contenidors i objectes abandonats a la via pública, en les zones que presenten major nombre d'incidències

L'abandonament de bosses d'escombraries, i/o altres elements, al voltant dels contenidors és una de les principals causes de l'embrutiment de la via pública. Barcelona és una ciutat de contenidors que faciliten la recollida selectiva i el dipòsit dels residus d'una manera ordenada i propera per part dels ciutadans. Tanmateix un ús incorrecte d'aquests provoca precisament un efecte radicalment contrari al desitjat i enlloc de tenir una ciutat més neta i ordenada, el que provoca és una acumulació de brutícia indesitjada a la vista.

Fins ara els serveis han actuat d'una manera uniforme sobre el territori a través d'uns equips que retiren aquests objectes i residus abandonats de forma incorrecte al voltant dels contenidors. Després de l'experiència d'aquesta primera etapa de contracta, ja es disposa d'informació per poder redissenyar aquests serveis amb la finalitat d'accentuar la seva presència en les zones i en el temps en els quals es presenten un major nombre d'incidències.

c) Redefinició dels processos de treball per a les zones amb major afectació per la caiguda de fulla

El moment de la caiguda de fulla al terra representa una punta de treball pels serveis municipals que no es pot tractar amb els equips ordinaris, ni per la magnitud que representa en algunes zones ni per la pròpia tipologia dels residus. En general la caiguda de fulla té algunes puntes durant la temporada, que coincideixen amb dies de d'un fred sobtat o intens o dies ventosos. Per poder assumir la seva retirada el més aviat possible es necessari aportar uns equips específics que actuïn en les zones de major concentració d'arbrat de fulla caduca.

Per aquest motiu es proposa el que s'anomena la reconversió d'equips. Això és la conversió d'equips que realitzen un determinat tipus de tractament per dedicar-los a realitzar un altres tipus de tractament de neteja, en aquest cas dirigits a millorar els rendiments de treball i la productivitat de la retirada de fulla. En aquest cas el que es proposa és la transformació de diferents tipologies d'equips, en equips d'escombrada mixta. L'escombrada mixta consisteix en la combinació de l'escombrada manual d'un equip de dos o tres persones i un màquina escombradora d'aspiració.

Aquesta reconversió, més els serveis addicionals previstos i que ja es venien realitzant, s'implementarà a les zones amb major concentració de caiguda de fulla, especialment als districtes de Sant Martí i Eixample.

d) Increment de les papereres dobles en els punts de major necessitat de cadascun dels districtes

Les papereres són els elements que es posen a disposició dels ciutadans per la prevenció de l'embrutiment. Barcelona és una ciutat amb una alta densitat de papereres en comparació amb altres ciutats similars. També es constata que aquestes són molt utilitzades per part dels ciutadans. En la present contracta de neteja i recollida es va optar per incorporar el servei de recollida i manteniment de papereres, que anteriorment estava separant en un contracte diferent, amb la finalitat de millorar la neteja de l'espai públic i buscant l'optimització dels recursos.

Durant el primer any de contracte s'ha incorporat a la ciutat una paperera doble d'alta capacitat, especialment pensada per poder acumular una gran quantitat de residus, sense pràcticament modificar l'espai ocupat a la via pública i sense variar la tipologia d'equips destinats al seu buidat. Aquesta paperera es va instal·lar a les zones de major concentració de persones del centre de la ciutat i als entorns de la Sagrada Família. Durant aquests primers mesos de funcionament el seu comportament al carrer ha estat altament positiu, demostrant que és una bona solució per a les zones d'alta afluència de vianants.

L'acció, per tant, consisteix en la substitució de les papereres tradicionals, per aquest model de paperera doble d'alta capacitat en les zones de emblemàtiques o de molta afluència de vianants, ja sigui pel seu interès turístic o comercial, de cada districte.

e) Desplaçar part de la recollida comercial en horari diürn cap a l'horari de tancament dels comerços

La recollida comercial de cartró comercial és un dels serveis que combina la comoditat i facilitat d'utilització per part dels comerciants, amb l'afavoriment de la recollida selectiva. És de destacar la col·laboració que sempre s'ha tingut per part dels comerciants i, pels diferents col·lectius que els representen, per impulsar, facilitar i millorar aquest servei.

Tanmateix la presència de cartró al carrer en horari d'activitat comercial, tot i que concentrat en determinades franges horàries i dies de la setmana, pot ser percebut per part dels ciutadans, desconexors del servei, com una font de brutícia més.

L'acció a desenvolupar consisteix en la migració del servei de recollida comercial de cartró en horari diürn cap a un sistema de recollida al finalitzar l'activitat comercial, moment en el qual es redueix la presència de ciutadans en aquestes zones. Els comerciants trauran el cartró al carrer de la mateixa manera que fins ara (plegat i lligat arran de vorera davant de l'establiment) i els serveis municipals el passaran a recollir a partir de llavors i durant el torn nocturn de recollida.

L'acció es desenvoluparia en les parts amb més activitat comercial de cada districte i en les quals la mobilitat dels vianants per la presència del cartró al carrer és més difícil.

2. Un Pla de Comunicació

Cal un pla de comunicació per realitzar diferents campanyes i accions de comunicació orientats a demanar la col·laboració i complicitat de la ciutadania amb l'objectiu de fer arribar el missatge a la ciutadania que la neteja de la ciutat és responsabilitat de tots.

Les campanyes han de posar de manifest la voluntat per treballar plegats (Ajuntament i ciutadania) per fer una ciutat més neta, sense eludir en cap moment les obligacions dels serveis municipals, però posant èmfasi en les responsabilitats cíviques i col·lectives de la ciutadania. Les accions de comunicació i d'educació estaran dirigides a activar els mecanismes adients per animar a la part de la ciutadania que en aquest camp té una actitud passiva o indiferent a transitar cap a una implicació i compromís actiu amb una ciutat més neta pel gaudi de tots.

3. Reforç de l'Autoritat

Incidir en el compliment de les Ordenances Municipals en relació als aspectes de neteja, tot corregint actuacions que d'una altra manera és complicat eradicar-les.

Tant de bo que la comunicació i l'educació siguin el fil conductor de la solució dels problemes però s'ha de preveure que cal complementar les accions més educatives amb accions correctores.

En aquesta línia caldrà prendre especial atenció a les accions amb major impacte en la neteja de la ciutat com són:

- L'abandonament de bosses d'escombraries, cartrons i objectes voluminosos al costat dels contenidors.
- Els cartells, pintades i enganxines en façanes i mobiliari urbà.
- Les defecacions dels gossos no recollides.

» 03. Mesura de Govern

Millorar la neteja de la ciutat a través d'un pla amb 3 línies d'acció diferenciades:

1. Un pla tècnic orientat a analitzar els mitjans posats en la contracta amb la finalitat d'optimitzar-los per treure'n el màxim rendiment dels recursos dedicats.
2. Un pla de comunicació orientat a demanar la col·laboració i complicitat de la ciutadania perquè la neteja de la ciutat és responsabilitat de tots.
3. El reforç de l'autoritat destinat a incidir en el compliment de les Ordenances Municipals en relació als aspectes de neteja, tot corregint actuacions que d'una altra manera és complicat eradicar-les.